

77.512/4

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2024

23 september 2024

## WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezone, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen, voor wat personen die in het stelsel van flexi-jobs werken betreft**

(ingediend door  
de heer Vincent Van Quickenborne)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2024

23 septembre 2024

## PROPOSITION DE LOI

**modifiant, en ce qui concerne les travailleurs occupés dans le cadre du régime des flexi-jobs, la loi du 24 octobre 2011 assurant un financement pérenne des pensions des membres du personnel nommé à titre définitif des administrations provinciales et locales et des zones de police locale et modifiant la loi du 6 mai 2002 portant création du fonds des pensions de la police intégrée et portant des dispositions particulières en matière de sécurité sociale et contenant diverses dispositions modificatives**

(déposée par  
M. Vincent Van Quickenborne)

## SAMENVATTING

*Dit wetsvoorstel vermijdt de onmogelijke keuze voor de lokale besturen tussen enerzijds een verplichte maar bijzonder belastende en administratief complexe aansluiting van flexi-jobbers bij het aanvullende pensioenstelsel en anderzijds de uitsluiting van deze groep van een aanvullend pensioen met een penaliserende in de financiering van de eerste pensioenpijler tot gevolg. De uitsluiting van flexijobbers voor het aanvullend pensioen zal voor de lokale besturen voortaan geen penaliserende in de eerste pensioenpijler meer tot gevolg hebben.*

## RÉSUMÉ

*Cette proposition de loi dispensera les administrations locales de devoir opérer un choix cornélien entre, d'une part, une affiliation obligatoire mais particulièrement contraignante et complexe du point de vue administratif des travailleurs occupés dans le cadre d'un flexi-job au régime de pension complémentaire et, d'autre part, l'exclusion de ce groupe d'une pension complémentaire pénalisant le financement du premier pilier de pension. L'exclusion des travailleurs sous flexi-job du régime de la pension complémentaire n'aura dorénavant plus d'effet pénalisant pour les administrations locales à l'égard du premier pilier de pension.*

|             |                                                                           |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|
| N-VA        | : Nieuw-Vlaamse Alliantie                                                 |
| VB          | : Vlaams Belang                                                           |
| MR          | : Mouvement Réformateur                                                   |
| PS          | : Parti Socialiste                                                        |
| PVDA-PTB    | : Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique          |
| Les Engagés | : Les Engagés                                                             |
| Vooruit     | : Vooruit                                                                 |
| cd&v        | : Christen-Democratisch en Vlaams                                         |
| Ecolo-Groen | : Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen |
| Open Vld    | : Open Vlaamse liberalen en democraten                                    |
| DéFI        | : Démocrate Fédéraliste Indépendant                                       |

|                                                     |                                                                                                                                                       |                                                |                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Abréviations dans la numérotation des publications: |                                                                                                                                                       | Afkorting bij de nummering van de publicaties: |                                                                                                                                            |
| DOC 56 0000/000                                     | Document de la 56 <sup>e</sup> législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi                                                                | DOC 56 0000/000                                | Parlementair document van de 56 <sup>e</sup> zittingsperiode + basisnummer en volgnummer                                                   |
| QRVA                                                | Questions et Réponses écrites                                                                                                                         | QRVA                                           | Schriftelijke Vragen en Antwoorden                                                                                                         |
| CRIV                                                | Version provisoire du Compte Rendu Intégral                                                                                                           | CRIV                                           | Voorlopige versie van het Integraal Verslag                                                                                                |
| CRABV                                               | Compte Rendu Analytique                                                                                                                               | CRABV                                          | Beknopt Verslag                                                                                                                            |
| CRIV                                                | Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) | CRIV                                           | Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) |
| PLEN                                                | Séance plénière                                                                                                                                       | PLEN                                           | Plenum                                                                                                                                     |
| COM                                                 | Réunion de commission                                                                                                                                 | COM                                            | Commissievergadering                                                                                                                       |
| MOT                                                 | Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)                                                                                       | MOT                                            | Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)                                                                              |

## TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen<sup>1</sup> (hierna: “de wet van 24 oktober 2011”) luidt als volgt:

“Art. 20. De pensioenbijdragen die een provinciaal of plaatselijk bestuur of een lokale politiezone verschuldigd is in toepassing van artikel 16, maken het voorwerp uit van een aanvulling van de werkgeversbijdrage inzake pensioenen wanneer de eigen pensioenbijdragevoet van deze werkgever groter is dan de basispensioenbijdragevoet vastgesteld in toepassing van artikel 16.

De eigen pensioenbijdragevoet bedoeld in het eerste lid, is de verhouding tussen enerzijds de uitgaven inzake pensioenen die het Gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen gedurende het beschouwde jaar heeft gedragen voor de gewezen personeelsleden van desbetreffende werkgever en hun rechthebbenden, en anderzijds de loonmassa die overeenstemt met het aan pensioenbijdragen onderworpen loon dat voor ditzelfde jaar door deze werkgever werd uitbetaald aan zijn vastbenoemd personeel dat bij het fonds is aangesloten.

De in het eerste lid bedoelde aanvullende werkgeversbijdragen, stemmen overeen met het bedrag dat wordt bekomen door de in toepassing van artikel 19 vastgestelde responsabiliseringscoëfficiënt toe te passen op het verschil tussen enerzijds de uitgaven inzake pensioenen bedoeld in het tweede lid, en anderzijds de persoonlijke en de werkgeversbijdragen inzake pensioenen die door de betrokken werkgever in toepassing van artikel 16 verschuldigd zijn voor het desbetreffende jaar waarvan een deel van de kost voor de werkgever wordt afgetrokken voor het beschouwde kalenderjaar van het pensioenstelsel zonder dat deze vermindering evenwel tot een negatief resultaat kan leiden. Het procentueel deel van de kost voor de werkgever van het pensioenstelsel dat in mindering

<sup>1</sup> Wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 3 november 2011.

## DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 20 de la loi du 24 octobre 2011 assurant un financement pérenne des pensions des membres du personnel nommé à titre définitif des administrations provinciales et locales et des zones de police locale et modifiant la loi du 6 mai 2002 portant création du fonds des pensions de la police intégrée et portant des dispositions particulières en matière de sécurité sociale et contenant diverses dispositions modificatives<sup>1</sup> (ci-après: “loi du 24 octobre 2011”) est rédigé comme suit:

“Art. 20. Les cotisations pension dont une administration provinciale ou locale ou une zone de police locale est redevable en application de l'article 16 font l'objet d'un supplément de cotisations patronales pension lorsque le taux propre de pension de cet employeur est supérieur au taux de cotisation pension de base fixé en application de l'article 16.

Le taux propre de pension visé à l'alinéa 1<sup>er</sup>, est le rapport existant entre, d'une part, les dépenses en matière de pension que le Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales a supportées au cours de l'année considérée pour les anciens membres du personnel de l'employeur en question et leurs ayants droit et, d'autre part, la masse salariale qui correspond à la rémunération soumises aux cotisations pension liquidée pour cette même année par cet employeur à son personnel nommé à titre définitif affilié au Fonds.

Le supplément de cotisations patronales pension visé à l'alinéa 1<sup>er</sup> correspond au montant obtenu en appliquant le coefficient de responsabilisation fixé en application de l'article 19 sur la différence entre, d'une part, les dépenses en matière de pension visées à l'alinéa 2 et, d'autre part, les cotisations patronales et personnelles pension dues par l'employeur concerné en application de l'article 16 pour l'année en question dont est déduit une partie du coût pour l'employeur pour l'année civile considérée du régime de pension sans toutefois que cette déduction ne puisse conduire à un résultat négatif. La partie procentuelle du coût pour l'employeur du régime de pension qui peut être déduit de la cotisation de responsabilisation est fixée de telle

<sup>1</sup> Loi du 24 octobre 2011 assurant un financement pérenne des pensions des membres du personnel nommé à titre définitif des administrations provinciales et locales et des zones de police locale et modifiant la loi du 6 mai 2002 portant création du fonds des pensions de la police intégrée et portant des dispositions particulières en matière de sécurité sociale et contenant diverses dispositions modificatives, publiée au *Moniteur belge* du 3 novembre 2011.

gebracht wordt van de responsabiliseringsbijdrage wordt zodanig vastgesteld dat het totale maximumbedrag van de verminderingen gelijk is aan het totale bedrag van de verhogingen van de responsabiliseringsbijdrage die op grond van het vijfde lid kunnen worden toegepast, zonder evenwel hoger te kunnen zijn dan 50 %.

De bijdrage bedoeld in artikel 38, § 3<sup>ter</sup>, van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers en betaald voor het beschouwde kalenderjaar is inbegrepen in de kost voor de werkgever zoals bedoeld in het derde lid.

De aan de werkgevers toegekende verminderingen van de responsabiliseringsbijdrage voor de kost van het pensioenstelsel worden ten laste gelegd van de geresponsabiliseerde werkgevers die geen recht hebben op deze vermindering in verhouding tot het bedrag van de responsabiliseringsbijdrage die elk van deze laatste werkgevers verschuldigd zijn. Deze tenlastelegging mag evenwel niet tot gevolg hebben dat de laatstgenoemde werkgevers voor een kalenderjaar een hoger bedrag aan basispensioenpensioenbijdragen en responsabiliseringsbijdrage verschuldigd zijn dan de uitgaven inzake pensioenen die het gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen gedurende het beschouwde jaar heeft gedragen voor de gewezen personeelsleden van desbetreffende werkgever en hun rechthebbenden.

Met pensioenstelsel zoals bedoeld in het derde lid, wordt een pensioenstelsel bedoeld, ingevoerd door de werkgever krachtens de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid ten gunste van de niet-vastbenoemde personeelsleden dat voldoet aan de volgende kenmerken:

— de aansluitingsdatum stemt overeen met de datum van indiensttreding of met de datum van de invoering van het pensioenstelsel of met de datum van de wijziging van het pensioenstelsel die de aansluitingsleeftijd schrappt indien deze gelegen is na de datum van indiensttreding;

— het pensioenreglement voorziet niet in een uitstel in de tijd voorzien van het verworven karakter van de rechten opgebouwd in het kader van het aanvullend pensioenstelsel;

— het pensioenstelsel wordt ingevoerd voor een onbepaalde duur;

— indien het een pensioentoezegging betreft van het type vaste bijdragen, voorziet het in de storting op de individuele rekening van een bijdrage op jaarbasis

sorte que le montant total des déductions soit égal au montant maximal total des majorations de la cotisation de responsabilisation qui peuvent être appliquées sur base de l'alinéa 5, sans pouvoir être supérieur à 50 %.

Est compris dans le coût pour l'employeur visé à l'alinéa 3 la cotisation visée à l'article 38, § 3<sup>ter</sup>, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés payée pour l'année civile considérée.

Les déductions de la cotisation de responsabilisation accordées aux employeurs pour le coût du régime de pension sont mises à charge des employeurs responsabilisés n'ayant pas droit à cette réduction proportionnellement au montant de la cotisation de responsabilisation due par chacun de ces derniers employeurs. Cette mise à charge ne peut pas avoir pour conséquence que ces derniers soient redevables, pour une année civile, d'un montant de cotisations de la pension de base et de cotisation de responsabilisation qui est supérieur aux dépenses en matière de pension que le Fonds solidarisé des administrations provinciales et locales a supportées au cours de l'année considérée pour les anciens membres du personnel de l'employeur en question et leurs ayants droit.

Par régime de pension visé à l'alinéa 3, l'on entend un régime de pension instauré par l'employeur en vertu de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale au profit des membres du personnel non nommé à titre définitif qui répond aux caractéristiques suivantes:

— la date d'affiliation correspond à la date d'entrée en service ou à la date de l'instauration du régime de pension ou à la date de la modification du régime de pension qui supprime l'âge d'affiliation si celle-ci est postérieure à la date d'entrée en service;

— le règlement de pension ne reporte pas dans le temps le caractère acquis des droits constitués dans le cadre du régime de pension complémentaire;

— le régime de pension est instauré à durée indéterminée;

— s'il s'agit d'un engagement de pension de type contributions définies, il prévoit le versement sur le compte individuel d'une contribution sur base annuelle

voor de opbouw van een rustpensioenprestatie ten belope van minstens 2 % vanaf 1 januari 2020 en 3 % vanaf 1 januari 2021 van de verloning die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen voor het beschouwde jaar;

— indien het een pensioentoezegging betreft van het type vaste prestaties, stemt de aanvullende rustpensioenprestatie voortvloeiend uit de pensioentoezegging uitgedrukt in rente minstens overeen met 4 % vanaf 1 januari 2020 en 6 % vanaf 1 januari 2021 van de verloning die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen voor het beschouwde jaar;

— indien het een pensioentoezegging betreft zoals bedoeld in artikel 21 van de voormelde wet van 28 april 2003, stemt de rustpensioenprestatie van de pensioentoezegging overeen met de kapitalisatie volgens de rentevoet vastgesteld in het pensioenreglement van een bedrag toegekend op jaarbasis van minstens 2 % vanaf 1 januari 2020 en 3 % vanaf 1 januari 2021 van de verloning die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen voor het beschouwde jaar.

Om te kunnen genieten van de vermindering bedoeld in het derde lid, moet de werkgever tegen 30 april aan de Federale Pensioendienst (FPD) een attest bezorgen afgeleverd door de pensioeninstelling die het pensioenstelsel beheert van de conformiteit van het pensioenstelsel met de voorwaarden vastgesteld in het zesde en achtste lid en het bewijs van de gemaakte kosten voor het pensioenstelsel tijdens het beschouwde kalenderjaar.

Onverminderd de bepalingen in het vierde lid mag de kost voor de werkgever die in aanmerking wordt genomen voor de vermindering bedoeld in het derde lid, niet overschrijden:

— indien het gaat om een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen, de storting op de individuele rekening van een bijdrage op jaarbasis voor de opbouw van een rustpensioenprestatie die overeenstemt met 6 % van de verloning die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen voor het beschouwde jaar;

— indien het gaat om een pensioentoezegging van het type vaste prestaties, de kost die betrekking heeft op een rustpensioenprestatie uitgedrukt in een rente die overeenstemt met 12 % van de verloning die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen voor het beschouwde jaar;

pour la constitution d'une prestation de retraite d'au moins 2 % à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2020 et 3 % à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2021 de la rémunération prise en compte pour le calcul des cotisations de sécurité sociale de l'année considérée;

— s'il s'agit d'un engagement de pension de type prestations définies, la prestation de retraite complémentaire qui résulte de l'engagement de pension exprimée en rente correspond au moins à 4 % à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2020 et à 6 % à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2021 de la rémunération prise en compte pour le calcul des cotisations de sécurité sociale de l'année considérée;

— s'il s'agit d'un engagement de pension tel que visé à l'article 21 de la loi du 28 avril 2003 précitée, la prestation de retraite de l'engagement de pension correspond à la capitalisation suivant le taux fixé dans le règlement de pension d'un montant attribué sur base annuelle d'au moins 2 % à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2020 et 3 % à partir du 1<sup>er</sup> janvier 2021 de la rémunération prise en compte pour le calcul des cotisations de sécurité sociale de l'année considérée.

Pour pouvoir bénéficier de la déduction visée à l'alinéa 3, l'employeur doit fournir pour le 30 avril au SFP une attestation délivrée par l'organisme de pension qui gère le régime de pension de la conformité du régime de pension aux conditions fixées aux alinéas 6 et 8 et la preuve du coût exposé pour le régime de pension au cours de l'année civile considérée.

Sans préjudice des dispositions de l'alinéa 4, le coût pour l'employeur pris en compte pour la déduction visée à l'alinéa 3 ne peut excéder:

— s'il s'agit d'un engagement de pension de type contributions définies, le versement sur le compte individuel d'une contribution sur base annuelle pour la constitution d'une prestation de retraite correspondant à 6 % de la rémunération prise en compte pour le calcul des cotisations de sécurité sociale de l'année considérée;

— s'il s'agit d'un engagement de pension de type prestations définies, le coût afférent à une prestation de retraite exprimée en rente correspondant à 12 % de la rémunération prise en compte pour le calcul des cotisations de sécurité sociale de l'année considérée;

— indien het gaat om een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 21 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, de kost die betrekking heeft op een rustpensioenprestatie die overeenstemt met een kapitalisatie volgens een vastgestelde rentevoet van een toegekend bedrag op jaarbasis van 6 % van de verloning die in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen voor het beschouwde jaar.

In afwijking van het eerste lid wordt in geval van toepassing van artikel 7, § 1, zesde lid, de krachtens artikel 19 vastgestelde responsabiliseringscoëfficiënt, toegepast op de geglobaliseerde pensioenlast en loonmassa van het benoemd personeel van de verschillende deelnemers, alsof het één en dezelfde werkgever betrof.

Voor werkgevers die om andere redenen dan de herstructureringen bedoeld in de artikelen 24 en 25 geen vastbenoemd personeel meer tewerkstellen, is de responsabiliseringsfactuur gelijk aan de last van de rust- en de overlevingspensioenen die voor het beschouwde jaar door het pensioenfonds van de RSZPPO wordt gedragen.

In geval van thesaurietekort binnen het gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, worden de interesten verbonden aan de aangegane financiering om het thesaurietekort op te vangen verdeeld tussen de geresponsabiliseerde werkgevers.”.

Artikel 20 werd in zijn huidige vorm ingevoerd door artikel 12 van de wet van 30 maart 2018 met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet vastbenoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het Gesolidariseerde pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen<sup>2</sup> (hierna: “de wet van 30 maart 2018”).

<sup>2</sup> Wet van 30 maart 2018 met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet vastbenoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het Gesolidariseerde pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 17 april 2018.

— s'il s'agit d'un engagement de pension tel que visé à l'article 21 de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, le coût afférent à une prestation de retraite qui correspond à la capitalisation suivant un taux fixé d'un montant attribué sur base annuelle de 6 % de la rémunération prise en compte pour le calcul des cotisations de sécurité sociale de l'année considérée.

Par dérogation à l'alinéa 1<sup>er</sup>, le coefficient de responsabilisation fixé en vertu de l'article 19 est appliqué sur la charge de pension et la masse salariale du personnel nommé globalisée des divers participants comme s'il s'agissait d'un seul et même employeur lorsque l'article 7, § 1<sup>er</sup>, alinéa 6, s'applique.

Pour les employeurs qui pour des raisons autres que des restructurations visées aux articles 24 et 25 n'occupent plus de personnel nommé à titre définitif, la facture de responsabilisation correspond à la charge des pensions de retraite et de survie supportées, par le Fonds de pension de l'ONSSAPL pour l'année considérée.

En cas de déficit de trésorerie dans le Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales, les intérêts liés au financement contracté pour compenser le déficit de trésorerie sont répartis entre les employeurs responsabilisés.”.

L'article 20 a été introduit, dans sa forme actuelle, par l'article 12 de la loi du 30 mars 2018 relative à la non prise en considération de services en tant que personnel non nommé à titre définitif dans une pension du secteur public, modifiant la responsabilisation individuelle des administrations provinciales et locales au sein du Fonds de pension solidarisé, adaptant la réglementation des pensions complémentaires, modifiant les modalités de financement du Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales et portant un financement supplémentaire du Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales<sup>2</sup> (ci-après: “loi du 30 mars 2018”).

<sup>2</sup> Loi du 30 mars 2018 relative à la non prise en considération de services en tant que personnel non nommé à titre définitif dans une pension du secteur public, modifiant la responsabilisation individuelle des administrations provinciales et locales au sein du Fonds de pension solidarisé, adaptant la réglementation des pensions complémentaires, modifiant les modalités de financement du Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales et portant un financement supplémentaire du Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales, publiée au *Moniteur belge* du 17 avril 2018.

Concreet betekent dit dat lokale besturen die zijn aangesloten bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds voor de Provinciale en Lokale Overheden (hierna: Gesolidariseerd Pensioenfonds) de kosten voor de tweede pensioenpijl van hun contractanten deels in mindering kunnen brengen van de responsabiliseringsbijdrage die ze betalen ter financiering van hun statutaire pensioenlasten. Ze kunnen dat doen voor zover het aanvullende pensioenstelsel voldoet aan een aantal voorwaarden, zoals een minimaal bijdragepercentage van 3 % (of het equivalent bij een vasteprestatiesysteem).

De memorie van toelichting bij de wet van 30 maart 2018 (*Parl. St.*, Kamer, DOC 54 2718/001, blz. 21) bepaalt hierover verder het volgende:

“De kost van het aanvullend pensioen zal echter slechts in mindering gebracht worden van de individuele responsabiliseringsfactuur indien het aanvullend pensioen beantwoordt aan bepaalde kenmerken. De weerhouden kenmerken beogen zich ervan te verzekeren dat alle contractuele personeelsleden genieten van een aanvullend pensioen en dat dit een voldoende significant niveau heeft. Zo mag het aanvullend pensioen, naast het feit dat het zonder uitzondering moet toegekend worden aan alle contractuele personeelsleden (merken we echter op dat de studenten kunnen uitgesloten worden van het toepassingsveld van het aanvullend pensioen in die mate dat men ze kan beschouwen als geen deel uitmakend van de contractuele personeelsleden als dusdanig), geen aansluitingsleeftijd voorzien. Van bij de indiensttreding van het contractuele personeelslid, moet deze aangesloten zijn bij de pensioentoezegging.”.

Met andere woorden, zonder veralgemeende aansluiting van de contractanten (met uitzondering van studenten), voldoet de tweede pijl niet aan de voorwaarden van de kostenafrek en riskeert het bestuur een toeslag bovenop de responsabiliseringsbijdrage.

In de nota “FAQ De vermindering van de responsabiliseringsbijdrage ingevolge de wet van 30 maart 2018” van de Federale Pensioendienst luidt het als volgt:

“Bij de beoordeling om te weten of sommige personen al dan niet kunnen worden uitgesloten uit het toepassingsveld van het aanvullend pensioen zonder dat het geresponsabiliseerde lokale bestuur het genot verliest van de vermindering van de responsabiliseringsbijdrage, moet men rekening houden met het volgende principe: moeten kunnen genieten van het aanvullend pensioen, de personen die met het geresponsabiliseerde lokale bestuur verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst

Concrètement, cette disposition implique que les administrations locales affiliées au Fonds de pension solidarisé des administrations provinciales et locales (ci-après: “Fonds de pension solidarisé”) peuvent déduire partiellement les coûts exposés pour le deuxième pilier de pension de leurs contractuels de la cotisation de responsabilisation qu’elles versent pour financer les charges de pension de leurs statutaires. Cette possibilité leur est offerte pour autant que le régime de pension complémentaire remplisse un certain nombre de conditions, telles qu’un taux de cotisation minimum de 3 % (ou le taux équivalent si l’engagement de pension est de type prestations définies).

À cet égard, l’exposé des motifs de la loi du 30 mars 2018 (*Doc. parl.* Chambre, DOC 54 2718/001, p. 21) précise en outre ce qui suit:

“Le coût de la pension complémentaire ne sera toutefois déduit de la facture de responsabilisation individuelle que si la pension complémentaire répond à certaines caractéristiques. Les caractéristiques retenues visent à s’assurer que tout le personnel contractuel bénéficie d’une pension complémentaire et que celle-ci soit d’un niveau suffisamment significatif. Ainsi, outre le fait qu’elle doit être octroyée à tout le personnel contractuel sans distinction (notons toutefois que les étudiants peuvent être exclus du champ d’application de la pension complémentaire dans la mesure où l’on peut considérer qu’ils ne font pas partie en tant que tel du personnel contractuel), la pension complémentaire ne peut prévoir un âge d’affiliation. Dès l’entrée en service du personnel contractuel, celui-ci doit être affilié à l’engagement de pension.”.

En d’autres termes, en l’absence d’affiliation généralisée des contractants (à l’exception des étudiants), le deuxième pilier ne remplit pas les conditions relatives à la déduction des coûts, et l’administration s’expose au paiement d’un supplément ajouté à la cotisation de responsabilisation.

On lit ce qui suit dans la note intitulée “FAQ – La réduction de la cotisation de responsabilisation suite à la loi du 30 mars 2018” du Service fédéral des Pensions:

“Lors de l’appréciation de savoir si certaines personnes peuvent être exclues du champ d’application de la pension complémentaire sans que l’administration locale responsabilisée ne perde le bénéfice de la réduction de la cotisation de responsabilisation, il faut avoir égard au principe suivant: doivent bénéficier de la pension complémentaire les personnes qui sont liées par un contrat de travail avec l’administration locale responsabilisée en exécution duquel elles effectuent des prestations de

ter uitvoering waarvan zij arbeidsprestaties uitvoeren voor dewelke zij worden onderworpen aan de sociale zekerheid van de werknemers, met inbegrip van de pensioenregeling van de werknemers.”<sup>3</sup>

Sinds 2023 maken ook lokale besturen gebruik van het systeem van de flexi-jobs, zoals ingevoerd door de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken<sup>4</sup>. Iemand die werkt als flexi-jobber sluit met de werkgever een arbeidsovereenkomst af (die past binnen de raamovereenkomst die de werkgever en de werknemer afsluiten). Het loon van de flexi-jobber is onderworpen aan socialezekerheidsbijdragen en de betrokkene bouwt ook socialezekerheidsrechten op, waaronder pensioenrechten. Vanuit dat oogpunt moet een lokaal bestuur dat de korting op de responsabiliseringsbijdrage wil genieten, ook de werknemers die werken onder het flexi-jobsysteem verplicht aansluiten bij de tweede pensioenpijler. Doet het dat niet, dan dreigt een toeslag op die responsabiliseringsbijdrage die kan oplopen tot een responsabiliseringscoëfficiënt van 100 %.

De arbeidsovereenkomst van een flexi-jobber kan gesloten worden voor de duur van één of enkele dagen, weken of maanden, of voor een specifieke taak. Dat betekent dat de flexi-jobber die niet is uitgesloten van een aanvullend pensioenplan, bij het begin van elke nieuwe arbeidsovereenkomst weer een actieve aangeslotene voor de tweede pensioenpijler wordt. Bij elk einde van een arbeidsovereenkomst, gaat het om een zogenaamde “uittreding” uit de tweede pijler. Dat impliceert de ontvangst van een keuzeformulier over wat er moet gebeuren met de verworven reserves, de mogelijkheid om die verworven reserves te transfereën, enzovoort. Bovendien verschilt de zogenaamde WAP-garantie<sup>5</sup> voor een actieve aangeslotene van die van een zogenaamde “slaper”, zodat pensioeninstellingen bij flexi-jobbers goed moeten bijhouden voor welke arbeidsovereenkomst de flexi-jobbers slapers zijn, en voor welke arbeidsovereenkomst ze actieve aangeslotenen zijn.

Die hele opvolging vergt een pak administratief werk en dit voor vaak heel kleine bedragen door de korte opbouwperiodes. Die kosten staan dus niet in verhouding tot de opgebouwde pensioenrechten.

travail pour lesquelles elles sont soumises à la sécurité sociale des travailleurs salariés, en ce compris pour le régime de pension des travailleurs salariés.”<sup>3</sup>

Depuis 2023, les administrations locales ont, elles aussi, recours au système des flexi-jobs créé par la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale<sup>4</sup>. Le flexi-jobiste conclut avec son employeur un contrat de travail (qui s’inscrit dans le contrat-cadre conclu entre l’employeur et le travailleur). La rémunération du flexi-jobiste est soumise à des cotisations de sécurité sociale. L’intéressé se constitue également des droits en matière de sécurité sociale, y compris en matière de pension. Dès lors, si une administration locale souhaite bénéficier de la réduction de la cotisation de responsabilisation, elle doit affilier les travailleurs occupés dans le régime des flexi-jobs au deuxième pilier de pension. À défaut, elle s’expose à une majoration de cette cotisation de responsabilisation pouvant atteindre un coefficient de responsabilisation de 100 %.

Le contrat de travail du flexi-jobiste peut être conclu pour un ou plusieurs jours, pour plusieurs semaines ou plusieurs mois, ou encore pour une tâche spécifique. Par conséquent, si le flexi-jobiste n’est pas exclu d’un régime de pension complémentaire, il redevient un affilié actif du deuxième pilier de pension dès qu’il entame un nouveau contrat de travail. Lorsque chaque contrat de travail prend fin, l’intéressé “sort” du deuxième pilier et reçoit un formulaire permettant de préciser ce qu’il convient de faire des réserves acquises, mentionnant la possibilité de transférer celles-ci, etc. De plus, la garantie LPC<sup>5</sup> dont bénéficient les affiliés actifs diffère de la garantie réservée aux affiliés “dormants”, ce qui signifie que pour les dossiers des flexi-jobistes, les organismes de pension doivent bien noter pour quel contrat de travail l’intéressé a la qualité d’affilié dormant et pour quel contrat de travail il a la qualité d’affilié actif.

Ce suivi représente une charge administrative considérable bien que les montants en jeu soient souvent très faibles en raison de la brièveté des périodes durant lesquelles les droits sont constitués. Ces coûts sont disproportionnés par rapport aux droits de pension constitués.

<sup>3</sup> FAQ De vermindering van de responsabiliseringsbijdrage ingevolge de wet van 30 maart 2018, versie van 22 februari 2024 – raadpleegbaar op: <https://www.sfpd.fgov.be/files/1651/faq-korting-responsabiliseringsbijdrage-tweede-pijler.pdf>

<sup>4</sup> Wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 26 november 2015.

<sup>5</sup> WAP is de Wet op de Aanvullende Pensioenen.

<sup>3</sup> FAQ La réduction de la cotisation de responsabilisation suite à la loi du 30 mars 2018, version du 22 février 2024 – disponible à l’adresse suivante: FAQ: réduction de la cotisation de responsabilisation (fgov.be).

<sup>4</sup> Loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale, publiée au *Moniteur belge* du 26 novembre 2015.

<sup>5</sup> La LPC est la loi relative aux pensions complémentaires.

Dit wetsvoorstel heeft als doel om besturen aangesloten bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds de mogelijkheid te bieden flexi-jobbers uit te sluiten van de opbouw van een aanvullend pensioen, zonder dat het bestuur daarvoor de korting op de responsabiliseringsbijdrage mist of een toeslag op diezelfde bijdrage riskeert.

Voor de betrokken medewerkers zijn de gevolgen minimaal. Gepensioneerden kunnen wel een flexi-job uitvoeren maar volgens artikel 13, vierde lid, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid<sup>6</sup> (hierna: “de Wet Aanvullende Pensioenen”), geen aanvullend pensioen opbouwen. Op hen heeft dit voorstel dus geen impact.

Verder zijn flexi-jobs voorbehouden voor mensen die al een andere baan van ten minste 4/5<sup>e</sup> hebben. De kans is reëel dat ze daar wel een aanvullend pensioen opbouwen (of, als ze in de publieke sector of het onderwijs werken, een ambtenarenpensioen opbouwen). Het eventuele verlies blijft dus beperkt tot de pensioenreserves opgebouwd tijdens de (vaak korte) periodes van de uitoefening van de arbeidsovereenkomst als flexi-jobber.

Volgens de Wet Aanvullende Pensioenen mogen volgende personen worden uitgesloten van een pensioentoezegging:

1° personen aangesteld met een overeenkomst van tewerkstelling van studenten;

2° personen aangesteld door de OCMW's onder het statuut “artikel 60, § 7, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's”<sup>7</sup>;

3° tijdelijke onderwijzende personeelsleden van het gesubsidieerd officieel onderwijs.<sup>8</sup>

Dit wetsvoorstel doet geen afbreuk aan deze wettelijke mogelijkheden: de genoemde personeelscategorieën mogen uitgesloten blijven van de pensioentoezegging

<sup>6</sup> Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 15 mei 2003.

<sup>7</sup> Organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 5 augustus 1976.

<sup>8</sup> Zie de “FAQ De vermindering van de responsabiliseringsbijdrage ingevolge de wet van 30 maart 2018”, blz. 3.

La présente proposition de loi vise à permettre aux administrations affiliées au Fonds de pension solidarisé d'exclure les flexi-jobistes du régime de pension complémentaire tout en veillant à ce que ces administrations ne perdent pas pour autant le bénéfice de la réduction de la cotisation de responsabilisation ou ne s'exposent pas à une majoration de cette cotisation.

Pour les travailleurs concernés, l'impact serait minime. Les pensionnés ont, eux aussi, la possibilité d'exercer un flexi-job, mais en vertu de l'article 13, alinéa 4, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale<sup>6</sup> (ci-après dénommée “loi sur les pensions complémentaires”), ils ne peuvent pas se constituer de droits en matière de pension complémentaire. La présente proposition n'aura donc aucun impact sur eux.

En outre, les flexi-jobs sont réservés aux travailleurs déjà occupés au moins à 4/5<sup>e</sup> d'un temps plein dans un autre emploi et il est probable que ces travailleurs se constituent une pension complémentaire dans cet emploi (ou, dans le secteur public ou dans l'enseignement, qu'ils se constituent une pension de fonctionnaire). La perte éventuelle restera donc limitée aux réserves de pension constituées pendant les périodes (souvent courtes) durant lesquelles le contrat de travail a été exécuté dans le cadre du régime des flexi-jobs.

En vertu de la loi sur les pensions complémentaires, peuvent être exclues de l'engagement de pension:

1° les personnes engagées dans le cadre d'un contrat de travail d'étudiant;

2° les personnes engagées par les CPAS sous le statut “article 60, § 7 de la loi organique du 8 juillet 1976 des CPAS”<sup>7</sup>;

3° les membres du personnel enseignant temporaire de l'enseignement officiel subventionné.<sup>8</sup>

La présente proposition de loi ne porte pas atteinte à ces possibilités légales: les catégories de personnes précitées pourront continuer à être exclues de l'engagement de

<sup>6</sup> Loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, publiée au *Moniteur belge* du 15 mai 2003.

<sup>7</sup> Loi organique du 8 juillet 1976 des centres publics d'action sociale, publiée au *Moniteur belge* du 5 août 1976.

<sup>8</sup> Voir la note “FAQ – La réduction de la cotisation de responsabilisation suite à la loi du 30 mars 2018”, p. 3.

waarvan de voorwaarden in artikel 20 van de wet van 24 oktober 2011 worden bepaald.

pension dont les conditions sont définies à l'article 20 de la loi du 24 octobre 2011.

## TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

### Artikel 2

Dit artikel vult de voorwaarden aan waaraan een aanvullend pensioenstelsel van een lokaal bestuur moet voldoen om de korting op de responsabiliseringsbijdrage te genieten, namelijk onderworpen zijn aan socialezekerheidsbijdragen, en voorziet hierop een uitzondering voor de werknemers die werken onder het stelsel van de flexi-jobs. Op die manier vermijdt een bestuur de onmogelijke keuze tussen enerzijds een verplichte maar bijzonder belastende en administratief complexe aansluiting van flexi-jobbers bij het aanvullende pensioenstelsel en anderzijds de uitsluiting van deze groep van een aanvullend pensioen met een penalisering in de financiering van de eerste pensioenpijler tot gevolg.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld)

## COMMENTAIRE DES ARTICLES

### Article 2

Cet article complète les conditions auxquelles un régime de pension complémentaire d'une administration locale doit répondre afin de bénéficier de la réduction de la cotisation de responsabilisation, à savoir être soumis aux cotisations de sécurité sociale, et prévoit une exception à cet égard pour les travailleurs salariés dont les prestations relèvent du système des flexi-jobs. L'administration échappe de cette manière au choix cornélien entre, d'une part, une affiliation obligatoire mais particulièrement contraignante et complexe du point de vue administratif des travailleurs sous flexi-job au régime de pension complémentaire et, d'autre part, l'exclusion de ce groupe d'une pension complémentaire, qui aurait pour effet de pénaliser le financement du premier pilier de pension.

**WETSVOORSTEL****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

**Art. 2**

Artikel 20, zesde lid, van de wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezone, tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot op-richting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen, laatstelijk gewijzigd door de wet van 30 maart 2018, wordt aangevuld met een zevende streepje dat luidt als volgt:

“— Zonder afbreuk te doen aan andere wettelijke bepalingen geldt de pensioentoezegging voor alle personen die met het lokale bestuur verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst ter uitvoering waarvan zij arbeidsprestaties uitvoeren voor dewelke zij worden onderworpen aan de sociale zekerheid van de werknemers, met uitzondering van de werknemers die werken onder het stelsel van de flexi-jobs zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale rechten.”

**Art. 3**

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2025.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld)

**PROPOSITION DE LOI****Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

**Art. 2**

L'article 20, alinéa 6, de la loi du 24 octobre 2011 assurant un financement pérenne des pensions des membres du personnel nommé à titre définitif des administrations provinciales et locales et des zones de police locale et modifiant la loi du 6 mai 2002 portant création du fonds des pensions de la police intégrée et portant des dispositions particulières en matière de sécurité sociale et contenant diverses dispositions modificatives, modifié en dernier lieu par la loi du 30 mars 2018, est complété par un septième tiret rédigé comme suit:

“— Sans préjudice d'autres dispositions légales, l'engagement de pension s'applique à toutes les personnes liées à l'administration locale par un contrat de travail en exécution duquel elles effectuent des prestations de travail pour lesquelles elles sont assujetties à la sécurité sociale des travailleurs salariés, à l'exception des travailleurs occupés dans le cadre du régime des flexi-jobs visé au chapitre 2 de la loi du 16 novembre 2015 portant des dispositions diverses en matière sociale.”

**Art. 3**

La présente loi entre en vigueur le 1<sup>er</sup> janvier 2025.